

Arbejderbefolkningen ikke bryder sig derom, ja ikke engang ønsker det, saaledes at der ikke er nogen særlig Opfordring til at presse noget Saadant igjennem. Det er imidlertid et af de Fortrin, dette Lovforslag har, at det gjør det muligt at kunne faae en selvstændig Arbejderbefolkning derovre, idet der nemlig nu naturligvis paa de mindre Lodder, som disse Godtfolk have, ikke kan være Tale om at bearbejde det væsentligste Produkt, nemlig Rørene, hvormod det, naar der bliver Centralkogerier, naturligvis staar de Mindre som de Større frit for at afhænde deres Rør til disse Centralkogerier. Jeg tror derfor for mit Bedkommende, at det baade er en forstandig og en rigtig Plan, og lad mig tilføie, at den ikke er ny, idet den med Held er forsøgt paa andre Steder. Om det end kan være, at enkelte saadanne Indretninger paa Grund af en urigtig Bestyrelse og deslige kunne være gaaede i Stykker, er det sikkert, at denne Plan er forsøgt med Held paa andre Der. Foruden den Sorg, det vilde være, at se St. Croix synke ned til en fattigkoloni, eller i alt Fald til Noget, som ikke vilde være grumme langt deraf, vilde det være en yderligere Synd ikke at række sig saa langt, man kunde, ligeoverfor den; thi som bekendt er St. Croix det Sted, hvor de bedste Sufferer i hele Vestindien gro, og jeg for mit Bedkommende holder mig overbevist om, at Statskassen kun kan vinde ved at gaa ind paa de Foranstaltninger, som her foreslaaes. Der er jo egentlig her kun Tale om et Laan paa $1\frac{1}{2}$ Million Rd., eller, om man vil 3 Millioner Kroner, hvormed dog ikke er sagt, at disse fuldt gives ud, idet Laanet overhoved ikke maa overstige Halvdelen af, hvad disse Centralfaktorier ville koste at anlægge. Der gives desuden Pant i disse Etablissementer, og Kolonialkasens Garanti for 20 Aar. Kreditforeningen er dernæst, som sagt, et Middel til at ophjælpe Planterne baade med Hensyn til at faae deres Sufferer bedre fabrikerede og med Hensyn til at skaffe dem en Driftskapital, som de nu mangle, for at kunne sætte deres Plantager i en bedre Drift. Selv om det maa erkendes, at man maasse miste lidt af Renten af de Prioriteter, som nu findes paa Derne, hjælper man ganske vist de Plantager op, hvori Staten har betydelige Summer staende uden at faae dem forrentede derved, at man giver dem en betydelig Værdi, som de nu ikke have. Jeg kan derfor ikke Andet end vedblivende anbefale dette Forslag til Thingets velvilligste Dverveielse.

Th. Nielsen: Ja, dersom Thinget kunde have en Overbevisning om, at det baade var en fordelagtig Handel for Statskassen, og at Derne derved kunde blive ophjulpne, saa er der inggn Tvivl om, at det burde gaa ind derpaa; men det er denne Overbevisning, der kan savnes, og som det forekommer mig, at man, efter hvad der endnu foreligger, ikke ret vel kan have. Den ærede Fi-

nantsminister syntes ikke at være rigtig vel tilfreds med den Modtagelse, hans Lovforslag havde fundet; men mig forekommer det, at han kan være særdeles tilfreds dermed, navnlig naar han tænker paa det lidet Hensyn, der er taget til den sidst afgivne Betænkning over den lignende Sag. Jeg vil fremdeles et Dieblit holde mig til Finantsministeren. Han sagde endvidere, at Rentenoden er 6 pCt. i Vestindien, det har han nu Ret i; men jeg vil dog gjøre opmærksom paa, at sidst, da der var forelagt et Lovforslag for Folkethinget her, var det ikke stillet saa afkræftende; thi da hød man kun $4\frac{1}{2}$ pCt. Jeg vilde blive endnu mere forkræftet, dersom der var Tale om om 10 pCt. Min Forskræftelse stiger i samme Grad som Renten, og jeg tænker, at det gaar flere ærede Medlemmer paa samme Maade. Forrigt er Forslaget affattet saa utydeligt, at Ingen kan se, hvad vi skulle have i Rente. Man maa i saa Henseende se paa Bilagene, det vil sige Anordningen med tilhørende Motiver, og i Anordningen staar der, at der garanteres 6 pCt. Man maatte altsaa tro, at Statskassen skulde have det Dvrigt. Den ærede Minister har altsaa forbeholdt sig Frihed til at nedsætte det til 1 pCt. eller mindre, og det er muligt, at det slet Intet bliver. Det er derfor meget betænkeligt, selv om der ikke var andre Mangler ved Lovforslaget. Den ærede Minister mente endvidere, at jeg havde taget fejl, naar jeg mente, at Spørgsmaalet var om Valg mellem Sporveie eller Rørledninger. Jeg har imidlertid udtrykkelig holdt de 2 Ting bestemt overfor hinanden. Der kan nemlig være Spørgsmaal om slet ikke at bruge Rørledninger, det er ikke ganske afgjort, om de kunne bruges; og saa vilde vel Sporveien, forudsat at man har nogen, være den eneste Udvei; det er vel en Selvfølge, at der nærmest bliver Tale om en Sporvei til Røgerierne, da det vel sagtens bliver det Billigste; det bliver naturligvis en Blanding af begge; men naar den ærede Minister mente, at det slet ikke var sagt, at jeg opnaaede Noget, fordi Arbejderbefolkningen slet ikke bryder sig om at komme ud af den Art Slaveri, den er i, da den staar paa et lavt Standpunkt, saa vil jeg sige: Hvad Sikkerhed have vi for, at en Arbejderbefolkning, der staar saa lavt, vil give sig til at bearbejde de mange Smaaodder, som den eier. Det synes dog rimeligt, at den vil vedblive den gamle Dyrkningsmaade, da den staar saa lavt, at den helst vil vedblive at være i Slaveri mod et vist Arbejde og eo vis Løn. Forøvrigt har den ærede Minister ikke Ret i, at man ingen Forandring kan indføre, fordi denne Befolkning ikke vil det; thi Slaven kan være sunken saa dybt, at han ikke forstaar sit eget Vel. Men Planterne, kunde han sige, maa vel have tilstrækkelig Intelligens; ja, det er jeg ikke ganske sikker paa, og det maa den ærede Minister ikke glemme, at, dersom dette Forsøg mislykkes, er Stillingen bleven værre i